

5. atala: HIZTUN AKTIBOAK

Azken hamarkadetan euskararen biziberritze-prozesuak aurrera egin baldin badu, batez ere, herritarren eta hiztunen nahiari esker izan da. Asko izan dira, aldez edo moldez, aldeko jarrera aktiboa izan duten eta euskararen aldeko hautu kontzientea egin duten herritarrak. Atal honetan, hiztunak aktibatzeke egokiak diren bost ekimen aurkeztu dira.

Azken hamarkadetan euskararen biziberritze-prozesuak aurrera egin baldin badu, batez ere, herritarren eta hiztunen nahiari esker izan da. Asko izan dira, aldez edo moldez, aldeko jarrera aktiboa izan duten eta euskararen aldeko hautu kontzientea egin duten herritarrak. Atal honetan, hiztunak aktibatzeke egokiak diren bost ekimen aurkeztu dira.

Kike, **Ana Elordi Korrikaren** koordinatzailearekin elkartuko da. Bi urtez behin, **AEK**-k antolatuta, Euskal Herri osoa zeharkatzen duen euskararen aldeko lasterketa honen bidez herritarrak nola aktibatzen diren azaldu du, milaka eta milaka baitira ekimen honek mugiarazten dituen herritarrak. Azpimarratzekoa da, bestalde, **Korrikaren** eredia aintzat hartuta, beste hainbat hizkuntzaren aldeko

lasterketak ere antolatzen direla: **Ar Redadeg** bretoieraren alde, **Correlingua** galizieraren alde, **La Pasem** okzitaniararen alde, **Lefkantun** mapuzugunaren alde, **Correllengua** katalanaren alde edo **Sprochrenner** alsazieraren alde.

Belen Gana irakasle ohia da eta **Xavi Bosch** ikasle eta teknikariak furgonetan lasterketaren jarraipena egin du. Biak aritu dira **Korrikan** boluntario. Izaro eurekin batuko da, **Korrikak** beraientzat zer esanahi duen jakin nahian.

Nafarroa Beherean hainbat herritan antolatu dituzte azken urteotan **Libertimenduak**. Inauterietako zikloan txertatzen diren herri-kulturaren adierazpen hauetan, antzerki satirikoak, bertsoak eta dantzak bat egiten dute. **Peio Berterretxe**k ohitura hauen berpizte eta egokitzea nolakoa izan den azaldu eta euskarak berauetan duen paper zentrala nabarmenduko du. **Mikaela Indart**, **Ermiñe Barberarena** eta **Esteban Borromee** Baigurako libertimenduko parte hartzaileek berretsiko digute gazteen erabileran ekimenak duen eragin positiboa.

Kalera atera eta Izarok ea euskararen aldeko zein ekimenetan hartu duten parte galdetuko die herritarrei.

Euskarak erabilera-hizkuntza nagusia izango den espazioak behar ditu Helburu horrekin hainbat gune eta elkarte zabaldu dira azken urte hauetan Euskal Herrian zehar. Horietako bat, Iruñeko bihotzean, Gaztelu Plazan, dagoen **Laba** espazioa da. Bertatik, euskara sustatzeko hainbat ekimen eta egitasmo bideratzen dira, eta horiek ezagutzeko, Kike, **Julene Maia**, **Orreaga Zubeldia** eta **Niko Archancorekin** elkartuko da.

Ondoren, euskaldunon hizkuntza-eskubideen defentsarako bi ordezkariarekin bilduko da Kike: **Elebideko Joseba Lozanokin** eta **Euskararen Behatokiko Agurne Gaubekarekin**. Elebide, Eusko Jaurlaritzaren menpeko erakunde bat da, EAE mailan jarduten du eta euskaldunen legezko eskubideak zaintzen ditu. Behatokia, berriz, Euskaingintzaren Kontseiluak sortutako erakunde soziala da, Euskal Herri osoan lan egiten du eta Hizkuntza Eskunideen Deklarazio Unibertsalean oinarritzen da.

Hiztunen aktibazioa sustatzen duen beste ekinbide bat **Mintzalagunena** edo Berbalagunena da. Duela 30 urte lehen taldea martxan jarri zenetik, milaka eta milaka izan dira euskara praktikatzeko egitasmo honetan parte hartu dutenak Euskal Herri osoan.

Azkenik, Gipuzkoako Foru Aldundiak sustatu eta Taupa Mugimenduak koordinatzen duen **Gipuzkoa Arigune** egitasmoa zertan den ezagutzeko, Izaro, Antzuolara joango da, bertan esperientzia pilotua ari baitira aurrera eramaten. Taupako **Xuban Zubiria** eta Aldundiko **Iñaki Arrutirekin** elkartuko da eta haiek azalduko diote egitasmoaren helburu nagusiak Gipuzkoan euskararen ezagutza

unibertsalizatzea eta euskararen erabilera erorarako baldintzak sortzea dela. Antzuolako foroan parte hartzen duen **Enara Agirre** eta oinarritzko ulermenera modu azkarrean iristeko bertan esperimintatzen ari diren **Ulersaioak** metodoaren irakasle den **Julen Teran** ere ezagutuko ditugu.